

Bambino

**Projekt: Letem interkulturním světem III.
reg. č. projektu CZ.07.4.68/0.0/0.0/20_079/0002075**

Metodika
UŽ JSI NĚKDY? ANEB MÁME RŮZNÉ ZKUŠENOSTI

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha – pól růstu ČR

UŽ JSI NĚKDY? ANEB MÁME RŮZNÉ ZKUŠENOSTI

Tento tematický celek je zaměřený na prvek neznámého, nového. Každý zažíváme nějakou zkušenosti poprvé. V ten okamžik se jedná o něco neznámého, nezažitého, a to může přinášet sebou nejrozličnější pocity, které pak ovlivňují naše vnímání nového a vytváření vztahu k tomuto novému. Proto se chceme v tomto celku zaměřit na budování pozitivního vztahu dětí k novým věcem. Povzbuzovat v nich chuť zkoušet nové věci. To, že je něco nové, neznámé, neznamená primárně, že je to špatné, neboť získávání nových zkušeností je základní princip učení.

Na to následně navazuje, jak s novou zkušeností naložit. I to, že všichni zažijeme nějakou zkušenost nově, neznamená, že z ní vyjdeme se stejnými poznatky, dovednostmi, pocity. Cílem je vést děti k tomu, že mít odlišný názor, odlišnou zkušenost je v pořádku.

Pro děti jsou primárními prostředními, v kterých se setkávají s novými zkušenostmi, domov a školka. My jim chtěli skrze aktivity zprostředkovat i další prostředí, aby byly následně připraveny se v takovém prostředí orientovat – restaurace, lékař, divadlo, obchod.

Snažili jsme se, aby aktivity byly různorodé, aby se téma objevovalo napříč různými typy aktivit (výtvarné, herní, dramatické, hudební) a děti měli tak možnost si dané téma dostatečně zvnitřnit.

1. kruh/povídání - tato část je pro děti úvodem do tématu. Často začíná pokládáním otevřených otázek, které mají podpořit diskusi, a poskytnutím dostatečného prostoru, aby si na vše přišly a odpověděly samy. Učitel zde figuruje jako průvodce, otázkami se snaží podpořit děti v přinášení vlastních myšlenek a nápadů k danému tématu. Pro podpoření této fáze jsou do kruhu přinášeny flashcards/ obrázky, knihy či další pomůcky, které mohou pomoci dětem dané téma zprostředkovat (například hračky, interní pravidla naší školky).
2. motivace - pro aktivity z tohoto tematického celku jsme hledali motivace především v osobních zkušenostech dětí. Chtěli poznávat své kamarády, chtěli mluvit o sobě. Odkazovali jsme na příběh či povídání z fáze 1. a hledali podobnosti ve vlastních zkušenostech či snahou vytvořit si vlastní novou zkušenost.
3. Samotná aktivita - během aktivity se stalo, že děti přinášely vlastní inovace a myšlenky. Snažili jsme se v maximální míře na ně reagovat a zapojovat je do probíhající aktivity.
4. reflexe - po každé aktivitě jsme s dětmi v kruhu řešili, co jsme dělali, jak jsme se při tom cítili, jak se nám líbilo/nelíbilo a co bychom mohli případně příště udělat jinak.

Aktivity v této metodice jsou koncipovány primárně pro předškoláky. Nicméně některé z aktivit lze použít i s mladšími dětmi bez jakýchkoliv úprav, či některé je potřeba pro mladší děti přizpůsobit.

U LÉKAŘE

Lékař a ordinace je prostředí, v kterém děti mohou prožívat stres či nejistotu, proto je důležité pomoci dětem vytvořit si pozitivní vztah k lékařům a prostředí nemocnice.

Knihy:

Hämmerle S.: Dětský lékař: místo, které znám, 2011, ISBN: 978-80-247-3962-5

Hämmerle S.: Nemocnice: místo, které znám, 2011, ISBN: 978-80-247-3964-9

Rentgen

Cíl aktivity: fantazie, jemná motorika

Pomůcky: tyčinky do uší, černý papír A4, houbičky na nádobí (rozstříhané na polovinu), bílá tempera, lepidlo

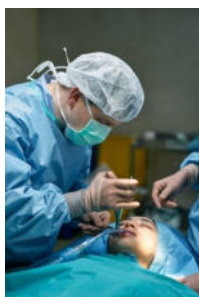
Jak vypadá naše tělo uvnitř? Navenek se lišíme – rozdílná barva očí, vlasů, kůže atd. ale uvnitř vypadáme všichni stejně. Máme stejnou stavbu těla, stejný počet kostí. Zkusíme si to představit a udělat si rentgen naší ruky.

Do misek si připravíme bílou temperu, houbičky použijeme na aplikaci barvy na papír. Děti si položí na papír jednu svoji ruku – s roztaženými prsty až po zápěstí houbičkami namočenými do bílé barvy pak okolo ruky tiskají až na papíře vznikne obrys ruky. Poté používáme tyčinky do uší jako kosti a nalepením vyplníme malovaný obrys ruky.

Medvídková nemocnice

Cíl aktivity: poznávací, fantazie

Do školky jsme pozvaly studenty medicíny 2.LF UK, kteří přišli s programem „Nemocnice pro medvídky“, kdy hravě. Edukativním způsobem děti seznamují s prací lékaře. Proč je důležité chodit k lékaři. Co dělá lékař a co k tomu potřebuje. Děti si vyzkoušení poslech srdečního rytmu, EKG, prohlédnou rentgen, jak obvázat ránu.

Největším zážitkem je pak „operace“ medvěda, kdy se děti promění na lékaře a skutečně medvídkovi vyoperují nemocné střevo.

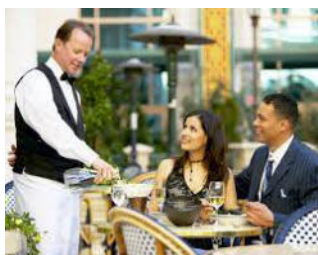
Kontakt: <https://ifmsa.cz/projekty-ifmsa/>

V RESTAURACI

Restaurace je místo, kde se očekává už nějaký způsob chování. Není to jako jíst doma. s dětmi jsme hrou na restauraci si nejen představili základy etikety, ale také jsme chtěli ukázat, že dostat v restauraci na stůl jídlo není jen tak, ale znamená to práci pro kuchaře a číšníka.

S dětmi si v úvodu povídáme, zda už někdy byli v restauraci. Jak se tam chovají, co tam dělají, proč tam chodí.

Menu

Pomůcky: pastelky, papíry A4

Děti si sami vytvoří „menu“. Pastelkami namalují různé druhy jídla. S dětmi si povídáme o rozlišování předkrmů, hlavních chodů a dezertů.

Kuchařská čepice

Pomůcky: nůžky, lepidlo, papír bílý A3

„Kuchař peče, vaří, smaží,

dobroty se vařit snaží.

Vařečkou či jenom lžící

míchá v hrnci pod poklicí.“

Každý správný šéfkuchař se pozná podle toho, že má vysokou čepici. Vezmeme si papír A3 a přeložíme ho napůl podél delší strany. Nůžkami pak nastřiháváme papír na straně ohybu do půlky pruhu. Konce pruhu slepíme. U většiny dětí bude třeba, aby si nastřihali dva papíry a bylo možné vytvořit dost velkou čepici na jejich hlavu.

Myjeme nádobí

Pomůcky: boxy na vodu, zástěry, houbičky, utěrky

Co se stane s nádobím, když dojdeme a odnese se ze stolu? V rámci školkové jídelny, děti pouze přijdou ke stolu a již dostávají jídlo a po dojení je nádobí odneseno a děti odchází. Chceme dětem ukázat, že to špinavé nádobí nezmizí, ale je tu někdo, kdo musí ho umýt. Zprostředkujeme jim zkušenost, kdy se sami podílí i na procesu po jídle. Umyjí si po sobě své nádobí. Do kuchyně nemohou být samozřejmě z hygienických a bezpečnostních důvodů vpuštěni, proto si uděláme provizorní umývárnu na stolečkách v jídelně. Do plastových boxů jsme dali teplou vodu. Děti myli houbičkami, poté nádobí třeli a odnášeli paní kuchařce na uklizení. My jsme uklízeli po svačinkách, kdy je používáno plastové nádobí, tedy na

aktivitu snáze použitelné nádobí. U dětí byl vidět zájem a nadšení, s jakým se do úkolu pustili.

Etiketa stolování

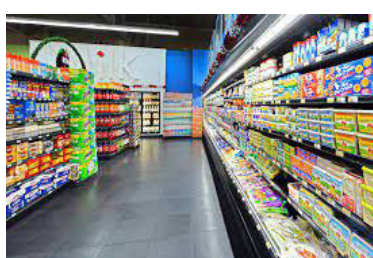
Pomůcky: ubrousky, příbory, nádobí, stul a židle

Jak se má chovat host u stolu? I když každý jiný, na určitých místech a v situacích bychom měli společně dodržovat stejná pravidla. S některými činnostmi se poji očekávané chování. Natrénujeme si hrou správné stolování. Podržet židli, jíst příborem, nemlaskat, utřít si ubrouskem ústa.

V OBCHODĚ

V komunitním kruhu si s dětmi povídáme o různých druzích obchodů. Do kterého půjdu, když budu potřebovat to a to.

Odkud získáváme věci? Můžeme si věci v obchodě vzít jen tak? Jaká je hodnota a peněz a odkud je získáváme. To jsou otázky, kterou jsou pro děti předškolního věku ještě do určité míry abstraktní. Ano, odpoví, že věci kupujeme za peníze, ale jaká je skutečná hodnota peněz. Ano, peníze se vydělávají v práci, ale co to skutečně znamená.

Pro děti je to ještě oblast hry, kdy napodobují chování viděné kolem sebe. I my si hrajeme, ale moderováním ze strany učitele dětem vkládáme do hry vysvětlení a nástroje jednání v dané situaci – například v obchodě.

Pomůcky: papír, pastelky, nůžky (na výrobu peněz), různé hračky jako zboží, pokud máme tak košík a dětská pokladna

Vyrobili jsme si „peníze“ pro zažití principy směny – peníze za produkt. Umět počkat až na nás

přijde řada.

Také jsme s dětmi došli do skutečného obchodu, kde jsme společně nakupovali květiny do našich jarních květníků. Děti sami oslovovali paní prodavačku a uskutečnili nákup.

V DIVADLE

Divadlo je společenský prostor, který si žádá dodržování zásad etikety ale třeba i oblečení. Je to mnohdy speciální událost, kterou doprovází emoce těšení se a radosti. S dětmi jsme si vyzkoušeli obě strany – být diváky i být herci. Diváky jsme často v rámci divadýlek, která přijíždějí za námi do školky. Před představením si povídáme, že nezapomínáme pozdravit, když někam přijdeme, že nevykřikujeme, držíme se na svém místě. Děti se tak učí pozornosti, trpělivosti, a i určité sebekázi – i zahlceni pozitivními emocemi udržet motorický klid a pozornost.

Do role herců se děti vžijí v rámci představení pro rodiče. Představení realizujeme v kulturním sále, kde si děti zažijí opravdové podium, zákulisí. Nedílnou součástí je i celý proces přípravy představení – kulisy, kostýmy, nácvik, nervozita.

Zpěváci

Cíl aktivity: práce s emocemi, sebe prezentace, socializace

Pomůcky: menší lavička či stupínek, předmět suplující mikrofon

Jednoduchá aktivita využívající dramatické prvky. Pro spoustu dětí může být vystoupení před skupinou kamarádů případně cizích lidí silným emočním zážitkem (pozitivním i negativním), proto je důležité s takovými emocemi a i situacemi pracovat. Součástí předškolního vzdělávání jsou často besídky pro rodiče. Umět předstoupit před publikum a předvést něco je i dovednost, kterou bude dítě využívat v celém svém dalším vzdělávání.

My si zahrajeme na „zpěváky“. Cílem je poskytnout dítěti bezpečné prostředí skupiny a umožnit mu prožít si emoce spojené s takovou situací s pozitivní reakcí. Kamarádi podporují, tleskají, dítě slyší pozitivní pochvalu a zpětnou vazbu.

Nejen dítě „vystupující“ si odnáší novou zkušenost z takové situace, ale i kamarádi, kteří dělají publikum. Vidí, jak může každý různě reagovat na stejnou situaci a že je důležité umět podpořit kamaráda, pochválit.

Maňásci

Cíl aktivity: fantazie, jemná motorika, spolupráce

Pomůcky: barevné papíry A4, nůžky, lepidlo, pastelky, krepový papír, dekorační materiály – vlna, stužky, knoflíky atd.

Herci nemusí hrát jen sami, mohou také hrát s maňásky či loutkami. Mohou do maňásků projektovat své potřeby, představy, nápady, emoce.

Papír A4 přeložíme na třetiny (pravou a levou kratší strany přehneme dovnitř) poté horní okraj přeložíme dolů. Vznikne nám něco jako malá obálka se spodní stranou otevřenou na vsunutí ruky. Je to jednoduchý tvar, který ale poskytuje dětem dostatek prostoru na kreativitu. Některé začnou dolepovat ruce a hlavy jiní si vystačí s danou plochou. Z různých materiálů vytvoří obličej či vlasy. Tvorba je nechaná na volné fantazii dětí.

Hotové maňásky si v komunitním kruhu představujeme. Děti jim dávají jména. Hrajeme s nimi divadlo. Děti se i různě promíchávají a vytvářejí s maňásky příběhy s využitím vymyšlených charakterů jednotlivých maňásků.

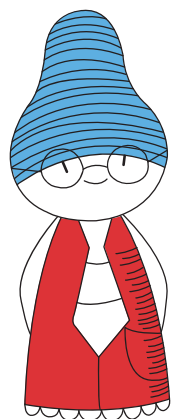
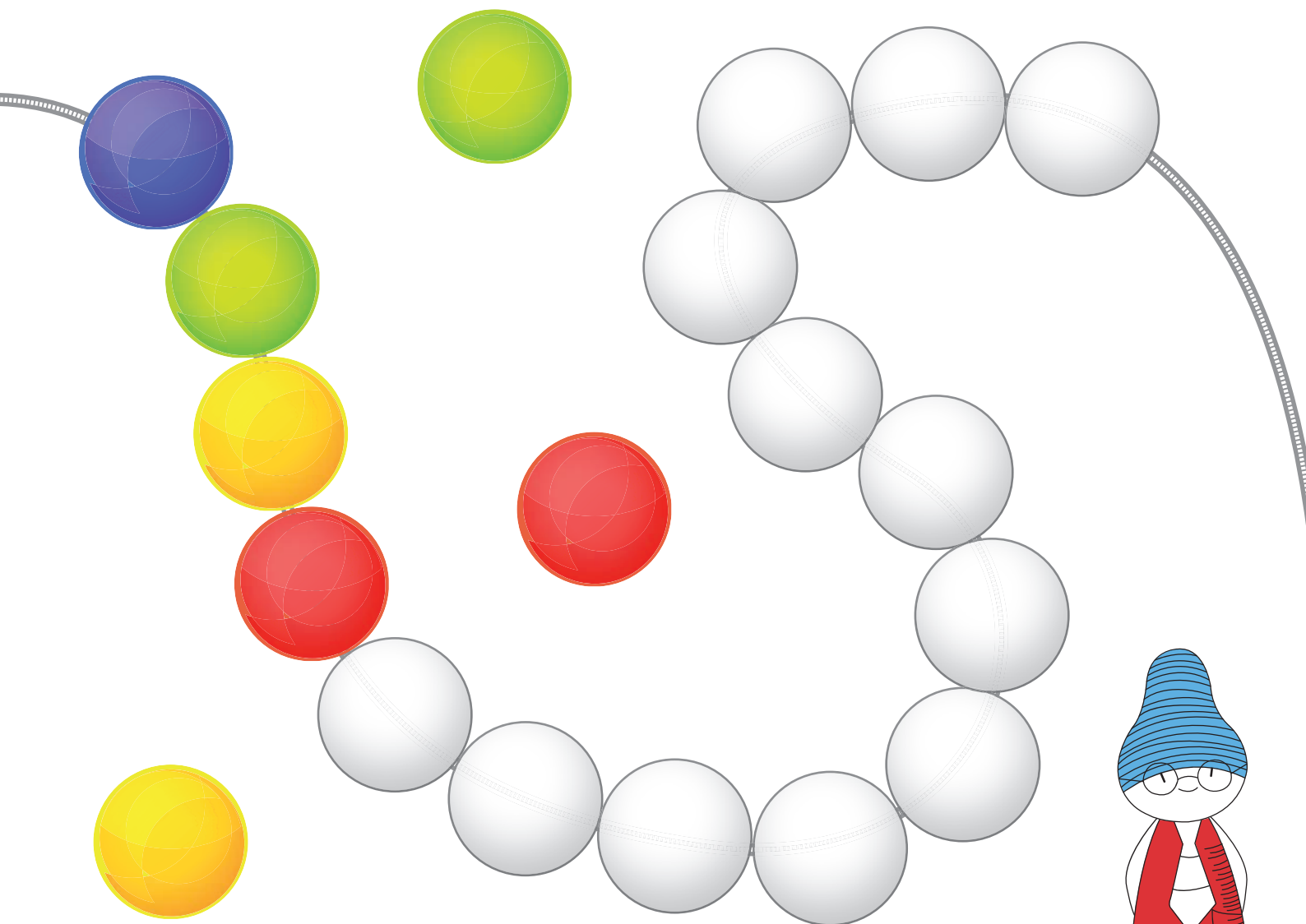
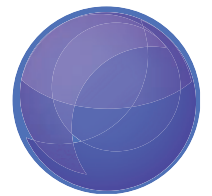

UŽ JSI NĚKDY...?

POZTRÁCENÉ KORÁLE

Princeznička na bále,
poztrácela korále.
Její otec, pyšný král,
Honzíka si zavolal.
„Honzíku máš na mále,
posbírej nám ty korále!“

Pomoz Honzíkovi navléknout korále ve správném pořadí. Dobarvi je.

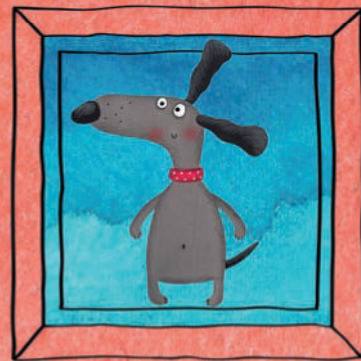
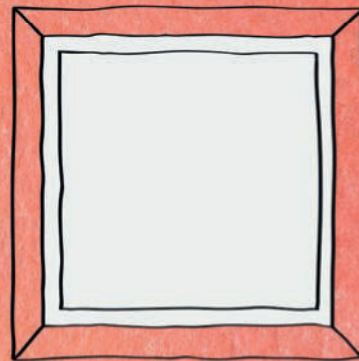
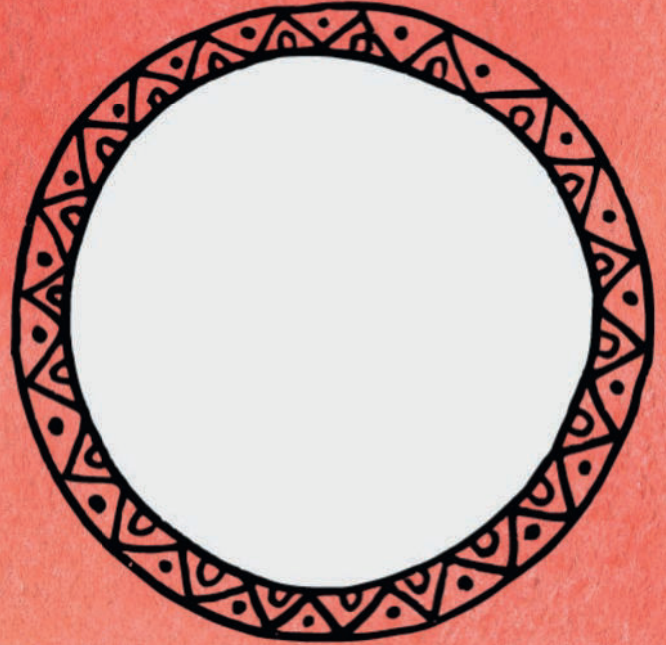
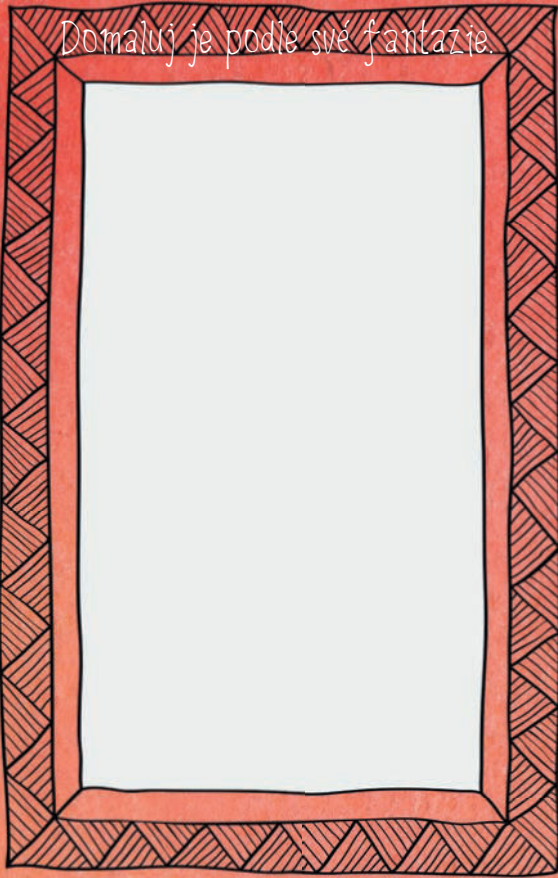

UŽ JSI NĚKDY...?

GALERIE

Kolik zmizelo obrazů?

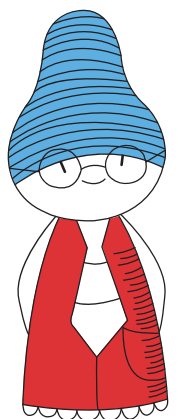
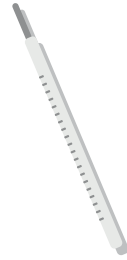
Domaluj je podle své fantazie.

UŽ JSI NĚKDY...?

U LÉKAŘE

Co používá pan doktor ve své ordinaci? Zakroužkuj ty správné nástroje.

UŽ JSI NĚKDY...?

ETIKETA V RESTAURACI

V restauraci bychom se měli chovat ohleduplně, slušně a tiše, některé věci bychom do restaurace nosit neměli a zvířata v restauraci na volno také nepouštíme. Kolik na obrázku najdeš věci, co se nehodí?

